

Det bedes oplyst, om fiskerfartøjer, der sejler med last fra et fiskeområde nær Bornholm til f.eks. frysehuse på Falster eller Møn mellem punkterne 7 og 8 i bilaget til traktaten, jf. beslutningsforslagets s. 6, skal gennem svensk eller østtysk fiskerifarvand.

Svar:

Ja, et sådant skib vil skulle gennemsejle enten østtysk eller svensk fiskerizone. Dette er en konsekvens af afgrænsningsaftalen mellem Sverige og DDR, som har delt deres tilstødende havområder i overensstemmelse med de nye havretlige regler om etablering af økonomiske zoner/fiskerizoner. De nye havretlige regler indebærer ikke desto mindre, at de pågældende zoner uden for en søterritorial grænse på maksimalt 12 sømil i sejladmæssig henseende fortsat betragtes som åbent hav. Der kan således ikke af hverken Sverige eller DDR lægges hindringer i vejen for bornholmske fiskerfartøjers ret til at sejle deres last til frysehuse på Falster eller Møn.

Spørgsmål 18: (delvis)

Idet der henvises til henholdsvis bilag 1 og 2 til beslutningsforslaget, bedes det oplyst, hvad forskellen er på en »fælleserklæring« og en »forståelse«.

Svar:

Man kan anskue »traktaten«, »fælleserklæringen« og »forståelsen« som en tretrins raket i juridisk forstand.

Traktaten repræsenterer det for staterne folkeretligt bindende dokument.

Fælleserklæringen, som er undertegnet af de to regeringschefer, indeholder en betydelig politisk forpligtelse til opfyldelse efter sit indhold (på lignende måde som Helsingfors-slutakten og det seneste slutdokument fra Madrid, der ligeledes er undertegnet af de deltagende regerings repræsentanter, men ikke formelt udgør en folkeretlig traktat).

Forståelsen, som ikke er undertegnet, er at betragte som en – juridisk uforpligtende – venskabelig ordning mellem de to landes administrationer med henblik på at fremme afgrænsningstraktatens opfyldelse i god tro.

Dette konfliktforebyggende princip er i dag nedfældet i *traktatretskonventionens* bestemmelse (art. 18) om ikke efter undertegnelsen af

en traktat at foretage handlinger, som vil berøve traktatens dens hensigt og formål. I *FN's havretskonvention* fra 1982 ligger lignende synspunkter bag art. 74 og art. 83 (om afgrænsning af henholdsvis økonomiske zoner og kontinentalsoklen), hvori det hedder, at parterne, indtil en afgrænsningsaftale foreligger,

»i forståelsens og samarbejdets ånd [skal] bestrebe sig mest muligt på at aftale foreløbige ordninger af praktisk art samt på i denne overgangsperiode ikke at hindre eller bringe opnåelsen af den endelige aftale i fare«.

Som følge af tidligere opbringelser fra DDR's side af bornholmske fiskerfartøjer på den danske side af den nu forhandlede grænselinie er den venskabelige forståelse i klar dansk interesse.

Forståelsen, der rummer en række andre elementer vedrørende den videre procedure for indgåelsen af afgrænsningstraktaten og de relaterede aftaler om ral og fiskeri, er medtaget som bilag til Beslutningsforslaget for fuldstændighedens skyld og som et udtryk for den fordragelige ånd, som har kendetegnet afgrænsningsforhandlingerne, og som også gerne skulle give sig udslag i forhandlingerne om de relaterede aftaler.

Spørgsmål 24:

Kan fiskeriministeren bestemme, at østtysk fiskerijurisdiktion udøves på den danske side af midterlinjen, uden at dette kommer i strid med lovgivningen om fiskeriterritoriet eller gældende stats- og forvaltningsretlige principper?

Svar:

Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 1.

Spørgsmål 25:

Hvem var de delegationsledere, der undertegnede »forståelsen« om iværksættelsen af grænseaftalen før dennes ratifikation, og hvem havde givet bemyndigelse hertil?

Svar:

Der henvises til besvarelserne af spørgsmål 18 og 19. Forståelsen blev ikke undertegnet af nogen, da der jo netop kun er tale om en forståelse og ikke om noget juridisk bindende dokument.